
Commissie van Toezicht bij de Penitentiaire Inrichting Heerhugowaard

Locatie Zuyder Bos

Secretariaat: Postbus 251, 1800 BG Alkmaar

UITSPRAAK

van de beklagcommissie uit bovengenoemde Commissie van Toezicht op de klaagschriften van **H. Baybasin**, verder te noemen klager, verblijvende in de Penitentiaire Inrichting Heerhugowaard, locatie Zuyder Bos te Heerhugowaard.

Het beklag en het verloop van de procedure

Op 18 november 2015 en 2 december 2015 heeft mr. Serrarens namens klager klaagschriften ingediend. Deze klaagschriften zijn op 18 november 2015 en op 3 december 2015 ontvangen door het secretariaat van de Commissie van Toezicht bij P.I. Heerhugowaard Alkmaar, locatie Zuyder Bos.

Op 8 december 2015 heeft klager een gesprek gehad met de maandcommissaris. Dit gesprek heeft niet geleid tot intrekking van de klachten.

De directeur van de inrichting heeft middels zijn brieven van 19 januari 2016 inlichtingen verstrekt.

Klager, zijn raadvrouw en de directeur zijn ter zitting van 20 januari 2016 in de gelegenheid gesteld hun standpunten mondeling toe te lichten.

Klager is bijgestaan door de heer B. Mihciokur, tolk in de Turkse taal.

De standpunten

2016/157 Procesdossier

Standpunt klager

Aan het begin van de inspectie was klager aanwezig. Hij heeft tegenover de personeelsleden die de inspectie kwamen uitvoeren, aangegeven dat alle spullen die zich op zijn cel bevonden, daar met toestemming van de directie aanwezig waren. Daarbij heeft hij uitgelegd dat hij vrij veel spullen, waaronder papieren, heeft omdat hij al heel lang gedetineerd is en hij verward is in een strafzaak (revisiezaak). Hij heeft gevraagd om bij de inspectie te mogen zijn omdat er veel vertrouwelijke stukken op zijn cel lagen, waaronder advocatenpost en processtukken uit zijn strafzaak. Hij werd in reactie op zijn vragen slechts afgesnauwd en kreeg zonder reden een duw. Klager, die zelf overigens heel correct is gebleven, heeft toen aangegeven dat het personeel niet aan zijn geprivilegieerde post en processtukken mocht komen en dat hij een lijst wilde hebben van hetgeen meegenomen zou worden van zijn cel. De reactie daarop was opnieuw dat klager werd afgesnauwd en toegeschreeuwd.

Klager heeft later geconstateerd dat diverse processtukken van zijn cel zijn verwijderd. Tot nu toe zijn die processtukken niet aan hem teruggegeven. Voorts trof klager de processtukken die

niet waren weggehaald, in wanorde aan op zijn cel. Het is absoluut onaanvaardbaar en onrechtmatig dat geprivilegieerde post en/of processtukken van klager zijn verwijderd. Personeelsleden hadden zelfs de processtukken en advocatenpost niet mogen aanraken buiten aanwezigheid van klager. De RSJ heeft onder andere ten aanzien van klager (maar ook in andere gevallen) reeds vaker bepaald dat processtukken en geprivilegieerde post alleen in het bijzijn van de gedetineerde op contrabande mogen worden gecontroleerd. In dit geval had de inspectie van stukken al helemaal niet buiten aanwezigheid van klager mogen plaatsvinden, nu klager aan het begin van de inspectie uitdrukkelijk heeft aangegeven dat er veel processtukken en advocatenpost op cel lagen en hij bij de inspectie daarvan aanwezig wilde zijn.

Het verwijderen van geprivilegieerde post en processtukken van de cel is al helemaal uit den boze. Klager tilt met name zeer zwaar aan deze inbreuk op artikel 37 Pbw omdat zijn strafzaak een uiterst, ook politiek gevoelige strafzaak betreft waarin op korte termijn beslist zal worden op een door klager ingediend revisieverzoek. Op zijn cel bevonden zich diverse geheime documenten waar derden geen kennis van dienen te nemen. Nu diverse stukken van klagers cel zijn verwijderd, is het gevaar reëel dat afschriften zijn gemaakt van vertrouwelijke en geheime documenten en/of derden daar kennis van hebben genomen.

Bij de celinspectie zijn ook andere voorwerpen van klager cel verwijderd. Zo zijn de creatiematerialen (bijvoorbeeld schilderbenodigdheden) die klager van de directie op zijn cel mocht gebruiken en bewaren, weggehaald. Ook diverse ansichtkaarten en foto's zijn van klagers cel verwijderd. Verder zijn vele keukenmaterialen van klager uit de keuken van afdeling E0 meegenomen, waaronder (veel) bestek, een knoflookpers en blikopener.

Ter zitting heeft klagers raadvrouw klagers standpunt als volgt toegelicht:
Met betrekking tot de diefstal van een deel van het procesdossier en advocatenpost: Aanstaaende maandag zal hierover een kort geding dienen tegen de staat. De processtukken lagen na afloop van de spitactie op klagers bed, terwijl zij eerder in dozen zaten. De blauwe bakken, waar deze stukken in zaten, zijn buiten de cel gezet. Klager heeft ze leeg teruggekregen van het afdelingshoofd. Klager ontkent met klem dat ze voorafgaand aan de spitactie leeg waren. Het Landelijke bijstandsteam (hierna: LLB) zegt dat ze leeg waren, maar het is niet logisch lege bakken mee te nemen of op de gang te zetten. Die verklaring is ongeloofwaardig. In het dossier bevindt zich een handgeschreven lijst van goederen die van klagers cel zijn gehaald. Hierop zijn etensdozen vermeld, die bij navraag plastic transportbakken uit Veenhuizen bleken te zijn. De raadvrouw denkt dat het hierbij gaat om de plastic dozen waarin klager zijn dossier bewaarde. Die waren niet leeg. Klager heeft gezien dat deze dozen uit zijn cel zijn gehaald en daar heeft hij tegen geprotesteerd. Klager stelt zich dan ook op het standpunt dat zijn stukken gestolen zijn. Klager heeft ook geen stukken terug ontvangen. De directeur heeft in eerste instantie gereageerd op een sommatiebrief met betrekking tot die stukken van klagers raadvrouw. In deze reactie zegt de directeur dat hij de stukken niet heeft, maar dat hij ze wel heeft terug gegeven. Dat impliceert dat ze wel zijn meegenomen. Het verhaal van de LBB klopt dus niet. Nog los van dit alles: er mag sowieso niet in het proces-dossier van klager gekeken worden. Het is niet de eerste keer dat klager dit overkomt. De RSJ heeft over een vergelijkbare gebeurtenis al eens eerder uitspraak gedaan. De raadvrouw kan zich voorstellen dat de directeur niet heeft kunnen waarnemen op welke wijze het LLB de spitactie heeft uitgevoerd, maar het is wel de verantwoordelijkheid van de directie om toezicht te houden. De raadvrouw vermoedt dat er vanuit het hoofdkantoor opdracht is gegeven tot de spitactie en dat er gericht gezocht is naar klagers dossier. De volgende dag ging de minister namelijk naar Turkije om over deze zaak te spreken.

Klager heeft ter zitting zijn standpunt als volgt toegelicht:

Klager heeft de bewuste boxen aan het afdelingshoofd laten zien. Hij heeft nog 10 van zulke boxen in een opslagruimte staan. Op de box is vermeld wat er in zit. Klager had twee volle boxen op zijn cel, die zijn leeggehaald en een deel van de inhoud is op zijn bed gelegd. Na de inspectie is klager om 9 uur naar de keuken gebracht en om 10 uur weer naar zijn cel. Toen zag hij de boxen buiten zijn cel staan. Klager heeft op dat moment aangegeven dat het om dossiers ging. Hij heeft gezegd dat ze wel mochten kijken, maar niet meenemen. Klager is vervolgens naar binnen geduwd. Klager heeft aan piw-er Marjolein laten zien dat de dozen leeg waren. Zij heeft het afdelingshoofd gebeld. Toen het afdelingshoofd later terug kwam, heeft klager onmiddellijk aangegeven dat er stukken ontbraken. Op dat moment waren de LBB-ers nog in het pand. Klager heeft niet gezegd dat er dozen weg waren, maar dat er stukken weg waren. Het is een leugen als nu gezegd wordt dat de boxen leeg waren. Klager heeft geen enkele reden lege boxen op zijn cel te houden.

Standpunt directeur

Op 17 november 2015 heeft binnen de PI Zuyder Bos in alle cellen een spitactie plaatsgevonden. Dit is gedaan door het landelijke bijstandsteam (LBB) van de DV&O. Spitacties hebben tot gevolg dat in veel gevallen goederen niet meer op dezelfde plaats teruggelegd worden. Ook worden goederen verwijderd die, ondanks individuele afwegingen, niet standaard op cel horen. Voor het verloop van de spitactie verwijst de directeur naar de bijgevoegde reconstructie. Alle aanwezigen in het proces hebben onder ambtseed een schriftelijke verklaring van hun betrokkenheid gegeven. Op basis hiervan concludeert de directeur dat er geen geprivilegieerde post- en processtukken van klagers cel zijn verwijderd.

Ter zitting licht de directeur zijn standpunt als volgt toe:

Hij blijft bij zijn schriftelijk verweer. Hij betreurt de verwarring over de bakken. De bakken die klager meegenomen heeft naar de beklagzitting, waren leeg en door de directeur zijn geen stukken achter gehouden na de actie en controle op contrabande. De bakken zijn buiten de cel geweest, dat is gebeurd om ruimte te maken in te cel om te kunnen zoeken of om na te gaan of de spullen wel in klagers bezit mochten zijn.

Nadat klager geklaagd had over de vermissing van zijn stukken, heeft de directeur frequent contact gehad met het LBB, dat de spitactie uitgevoerd heeft. De week na de actie is er alles aan gedaan om helderheid te scheppen over de zaak. Er is een reconstructie gemaakt, inclusief verklaringen van medewerkers.

Spitacties worden uitgevoerd door personeel dat niet werkzaam is in de inrichting. De directie is dan wel aanwezig in het gebouw, maar is niet aanwezig bij het spitten van de cel. De piw-ers zijn ook niet aanwezig bij het spitten. De commandant van het LBB, die de spitactie uitvoert, houdt toezicht dat het volgens de regels gebeurt. De directie is wel opdrachtgever van de spitactie. De aanleiding voor deze spitactie was dat er veel telefoons en contrabande binnen kwamen. De directeur ontkent dat hij een spitactie moest houden. De laatste grote spitactie was in 2012. Daarna is nog een keer een afdeling doorgespit.

De voorzitter heeft, in aanwezigheid van de secretaris en de directeuren K. Poel en H. Karssen piw-ster Marjolein gehoord. Zij heeft het volgende verklaard:

Nadat de afdeling door het LBB werd vrijgegeven, ben ik naar de afdeling gegaan. De cellen van iedereen waren overhoop gehaald. Er lagen spullen op de grond, dat is gebruikelijk bij een spitactie.

Klager heeft meteen gezegd dat er spullen weg waren. Hij heeft niet specifiek gezegd welke spullen hij miste. Hij zei dat hij spullen kwijt was en dat heb ik op dezelfde dag aan Cora, het

afdelingshoofd doorgegeven. Cora was ook in dienst die dag. Ik weet niet wat zij daar vervolgens mee gedaan heeft.

Je kunt altijd zien dat er gespilt is. Ik heb niet gezien of er voetstappen op kleding stonden. Ik ben niet in de cel van klager geweest. Ik zag ook dat alle cellen overhoop gehaald waren. Klager heeft mij niet laten zien dat er post verscheurd was. Wij weten niet van te voren dat er een spitactie komt. We waren met twee collega's op de afdeling. Ik aan de ene kant, mijn collega aan de andere kant.

Klacht 2015/894

Standpunt klager

Klager werd tijdens de spitactie aan een visitatie onderworpen. Klager heeft gevraagd waarom hij gevisiteerd werd, maar kreeg ook op die vraag geen antwoord. De visitatie geschiedde op een zeer vernederende en agressieve wijze.

Ter zitting heeft klagers raadvrouw klagers standpunt als volgt toegelicht:

Voorts heeft klager de visitatie als buitengewoon vernederend ervaren. Er was ook geen noodzaak klager te visiteren en dat is wel een vereiste dat gesteld wordt in de Pbw. Er is na de spitactie een schaar op klagers cel achtergebleven, een voorwerp dat als contrabande aangemerkt zou kunnen worden. De overige voorwerpen die op het lijstje staan, kunnen niet als contrabande aangemerkt worden. Hetgeen als alcohol omschreven op de lijst staat was geen alcohol maar desinfecteermiddel dat toegestaan is. Klager heeft de meeste goederen ook terug gekregen. De visitatie had niet mogen plaatsvinden.

Standpunt directeur

Ter zitting licht de directeur zijn standpunt als volgt toe:

Tijdens een spitactie worden altijd alle gedetineerden gevisiteerd. Dat gebeurt in de kamer of in een aparte ruimte. Er bestond aanleiding voor deze controle en er zijn geen uitzonderingen gemaakt. Bij een vorige spitactie is er niet volgens de regels gevisiteerd, zodat de directeur er nu extra alert op was dat dat nu wel goed zou gaan. Dat is expliciet aan de commandant doorgegeven.

Klacht 2015/153

Standpunt klager

Tijdens de inspectie zijn verder diverse eigendommen van klager beschadigd of vernield. Zo heeft klager na de inspectie geconstateerd dat zijn elektrische tandenborstel, een kast en diverse steunbetuigingen van sympathisanten aan klager (bijvoorbeeld foto's en kaarten met de tekst "Free Baybasin") waren vernield. Verder waren al zijn kleren, die keurig in plastic of in dozen waren gesorteerd en opgeborgen, allemaal uit de verpakking gehaald, op de grond gegooid en bevuild. Op de kleding zaten met name veel afdrukken van schoenen, hetgeen betekent dat personeelsleden moedwillig op zijn schone kleding zijn gaan staan.

Ter zitting heeft klagers raadvrouw klagers standpunt als volgt toegelicht:

Tijdens de spitactie zijn klagers spullen vernield. Zijn elektrische tandenborstel is kapot en diverse steunbetuigingen aan klager zijn verscheurd. Een spitactie kan ook op een nette manier plaatsvinden. Door het personeel is geconstateerd dat het een zootje was in de cellen, klager heeft dat onder andere aan Cora laten zien.

Klager licht ter zitting zijn standpunt als volgt toe:

Klager heeft aan Cora en Marjolein laten zien dat het in zijn cel een puinhoop was na de spitactie. Zij hebben er rapport van opgemaakt en zouden het aan de directie laten zien. Klager wijst nadrukkelijk op de rapporten hierover.

Standpunt directeur

Klager klaagt over beschadiging van goederen. Toegezegd is dat de schade vergoed wordt. Klager heeft tot op heden niet aangegeven welke goederen beschadigd zijn en vergoed dienen te worden. Klager heeft het afdelingshoofd genoemd dat een elektrische tandenborstel mogelijk beschadigd was. Het afdelingshoofd heeft gezegd dat klager zou kijken of deze nog werkte. Wanneer dit niet het geval zou zijn, zou hij dit laten weten aan het afdelingshoofd. Zij heeft hier niets meer van hem over gehoord. De keukenmaterialen, een plastic bakje met o.a. diverse bestekonderdelen en een blikopener, zijn inderdaad uit de keuken meegenomen en niet geretourneerd. Het afdelingshoofd is met klager overeengekomen dat hij alle goederen vervangen krijgt. Dit is inmiddels gebeurd.

Ter zitting licht de directeur zijn standpunt als volgt toe.

Er zijn geen beschadigingen aangebracht tijdens de spitactie, niet door het personeel van de inrichting en ook niet door het LBB. Met betrekking tot de tandenborstel heeft de directie klager verzocht aan te tonen wat er kapot was. Hierna heeft klager niet op gereageerd. Ook de vieze kleding en dat alles overhoop gehaald was, herkennen we niet. Tijdens een spitactie worden spullen van hun plek gehaald, maar het personeel is erop getraind spullen netjes terug te leggen.

Klacht 2016/154

Standpunt klager

Klager heeft de hele dag geen eten gekregen. Noch brood, noch warm eten is aan hem aangeboden. hij heeft op zeker moment aan het personeel gevraagd hem wat brood uit de diepvries te geven, maar dat werd geweigerd.

Ter zitting licht klager zijn standpunt als volgt toe:

Klager heeft geen maaltijd gehad tijdens de spitactie. Er is ook geen maaltijd aangeboden. Na het luchten werd klager meteen ingesloten. Hij was boos omdat zijn dossier weg was en heeft de kar met eten ook niet gezien.

Standpunt directeur

Voor wat betreft de klacht over de voeding laat ik u het volgende weten. Tot aan het luchten heeft klager in de huiskamer verbleven waar volop eten aanwezig was. Na het luchten is klager een warme maaltijd aangeboden in een zwarte afgesloten plastic box. De hele afdeling heeft, inclusief klager, deze maaltijd geweigerd.

Omstreeks 15.00 uur is er een ronde gedaan door personeel met de vraag of er nog zaken nodig waren tot de volgende dag. Hier heeft klager niet aangegeven nog voedsel nodig te hebben. Ook van de mogelijkheid om via de intercom op een later tijdstip te melden is geen gebruik gemaakt.

Ter zitting licht de directeur zijn standpunt als volg toe.

Omdat tijdens de spitactie niet kon worden gekookt, is aan alle gedetineerden een 'zwarte bak' aangeboden. Als dat niet gebeurd zou zijn, zouden alle gedetineerden in beklag zijn gegaan.

Klacht 206/155

Standpunt klager

Tijdens de spitactie is het hele dagprogramma door de celinspectie ontregeld. Klager is tijdens de inspectie van zijn cel in de keuken en de rest van de dag op zijn cel ingesloten. Alleen het luchten vond doorgang, alle ander programma-onderdelen zijn vervallen.

Standpunt directeur

Bij een dergelijk grote actie vervallen alle activiteiten behalve de rechtsactiviteiten luchten en bezoek. Klager heeft van het luchten gebruik gemaakt, bezoek stond niet gepland voor hem.

Klacht 2016/156

Standpunt klager

Hij heeft zijn (strafrecht)advocaat mr. A. van der Plas in de middag even mogen bellen, maar dat telefoongesprek is door het personeel beluisterd. Klager mocht niet buiten gehoor van het personeel bellen, hetgeen een inbreuk is op art. 39 lid 4 Pbw.

Ter zitting licht klagers raadvrouw klagers standpunt als volgt toe:

Klager heeft uiteindelijk wel contact op kunnen nemen met zijn advocaat, mr. van de Plas, maar toen hij aan het bellen was, bleef de bewaker binnen gehoorafstand staan. In het verweer wordt gezegd dat hij op afstand stond, maar dat betwist klager, het was binnen gehoorafstand. Mr. van de Plas heeft klagers raadvrouw laten weten dat zij niet vrijuit met klager kon praten.

Klager bestrijdt nadrukkelijk dat hij toestemming heeft gegeven dat er een personeelslid binnen gehoorafstand mocht blijven staan toen hij met zijn advocaat belde. Klager belt zijn advocaat iedere dag en zij is ongerust als hij niet belt. Dat heeft een rol gespeeld. Klager had al aangegeven dat zijn proces-dossier gestolen was en daar wilde hij uiteraard zijn advocaat over bellen.

Klager licht ter zitting zijn standpunt als volgt toe:

Klager kreeg toestemming van een medewerker om te bellen, maar de voorwaarde was dat er personeel in de buurt bleef staan. Klager heeft aangegeven dat hij zijn advocaat wilde bellen en dat er dan niet meegeluisterd mocht worden. Het personeel antwoordde dat zij de instructie hadden dat ze erbij moesten blijven staan. Het verweer klopt dan ook niet. Later heeft een medewerker klagers raadvrouw gebeld en haar naam genoemd. De medewerkers hebben doorgegeven dat er een incident op de afdeling was en dat het bellen daarom alleen was toegestaan in het bijzijn van het personeel. Klagers raadvrouw heeft tegen het personeel gezegd dat dat niet toegestaan was. De afstand was ongeveer 2 meter en was bedoeld om mee te luisteren.

Standpunt directeur

Op dinsdag 17 november 2015 heeft klager later dan gebruikelijk alsnog met zijn advocaat telefonisch contact opgenomen. Een lid van het IBT was op enige afstand aanwezig in de

kamer van het afdelingshoofd. Maar klager heeft de volgende dag tegen het afdelingshoofd gezegd, dat hij zelf toestemming gegeven had voor zijn aanwezigheid.

Ter zitting licht de directeur zijn standpunt als volgt toe.

Voor klager is een uitzondering gemaakt en hij is in de gelegenheid gesteld zijn advocaat te bellen. Als er een lid van het LBB op gehoorafstand stond, is dat niet volgens de regels gegaan en het was ook niet de opdracht van de directie. Klager heeft echter wel toestemming gegeven dat de piw-er in de buurt bleef staan.

Klacht 2016/158

Standpunt klager

Klager heeft de wijze waarin hij gisteren is bejegend, als buitengewoon schokkend en mensonterend ervaren. De gebeurtenissen hebben enorm veel stress bij hem teweeg gebracht. Dat er soms een celinspectie noodzakelijk wordt geacht, kan hij billijken, maar hij kan niet begrijpen waarom deze (geplande!) inspectie niet op een correcte wijze en met inachtneming van de rechten van de gedetineerden kan worden uitgevoerd. Het lijkt wel of de directie lak heeft aan de gevoelens van de gedetineerden bij wie een dergelijke schofferende bejegening gevoelens van stress en haat oproept.

Klacht 2015/931

Standpunt klager

Aan klager zijn verftubes toegestuurd per post. Tot nu toe zijn pakketjes met verftubes die via de post de P.I. binnenkwamen altijd aan klager uitgereikt. Hij mocht die verftubes ook op cel bewaren om te kunnen schilderen op cel. In Zuyder Bos is bestaat geen crea-afdeling (meer). Daarom mag klager schilderen op cel.

Op 25 november jl heeft Ward, medewerker Bad, aan klager medegedeeld dat de verftubes zouden worden opgeslagen in de foullering van klager en hem niet zouden worden uitgereikt. Klager kan zich met die beslissing niet verenigen omdat de verftubes tot nu toe steeds aan hem werden verstrekt en hem door het personeel toestemming is gegeven deze op cel te bewaren.

Verder is het niet juist om de per post toegestuurde verftubes op te slaan in de foullering als de directie van oordeel zou zijn dat deze tubes niet kunnen worden bewaard op cel. Als post niet wordt uitgereikt, dient de post teruggestuurd te worden naar de afzender en niet opgeslagen te worden in de foullering.

Klager beklagt zich er verder over dat de betreffende medewerker Ward op 25 november jl. weigerde om Engels met hem te spreken. Klager weet dat het personeel van Zuyder Bos de instructie heeft om met hem (en met andere gedetineerden die de Nederlandse taal niet machtig zijn) Engels te spreken. Medewerker Ward weigerde echter in de Engelse taal met klager te communiceren. Klager vindt dit onacceptabel. De directeur heeft daar volgens klager ook een verantwoordelijkheid in: hij moet er op toezien dat het personeel zich houdt aan de instructie dat met gedetineerden die geen Nederlands spreken in het Engels gecommuniceerd moet worden.

Ter zitting licht klagers raadvrouw klagers standpunt als volgt toe.

Het probleem met de verfspullen is opgelost.

Het probleem dat het personeel weigert Engels te spreken met klager, is een terugkerend probleem. De raadvrouw is het niet eens met het beleid dat de inrichting voert ten aanzien van het spreken van Engels door het personeel.

Ter zitting licht klager zijn standpunt als volgt toe.

Directeur Poel heeft klagers atelier in Norgerhaven gezien. Hij heeft toen aangegeven dat het niet mogelijk was dat klager in Zuyder bos een zelfde ruimte zou krijgen, maar dat hij wel zijn best zou doen een plek voor klager te creëren. Toen klager in Zuyder Bos kwam, was er echter niks gedaan. Vervolgens kreeg klager toestemming om verf en schilderspullen op zijn cel te houden en hij mag naar crea gaan. In de crea-ruimte mag klager de spullen die daar beschikbaar zijn gebruiken maar in zijn cel moet hij zijn eigen spullen gebruiken. De crea-ruimte is vijf maanden gesloten geweest omdat de medewerkster, Janny, ziek was. De afspraak was toen dat klager eigen spullen van buiten kon laten invoeren. Vervolgens heeft hij verfspullen toegestuurd gekregen. In Norgerhaven kreeg hij die spullen op dezelfde wijze toegestuurd. Nadat klager bij Janny heeft geklaagd, heeft zij met de directeur gepraat. Pas daarna heeft klager toestemming gekregen om verf van de crea ook op zijn cel te gebruiken. Eerder had klager die toestemming niet. Klager stelt zich op het standpunt dat de directeur de kosten moet vergoeden voor het terugsturen van de verf omdat hem vooraf was verteld dat hij het wel mocht invoeren.

Het personeel beheerst het Engels wel, maar weigert het te spreken met klager. Ook als het personeel geen Engels spreekt, kan klager met het personeel communiceren. Klager vindt de houding van het personeel, om geen Engels met hem te willen spreken, onbeschoft.

Standpunt directeur

Klager beklaagt zich over het niet toelaten van de per post toegestuurde verftubes en de bejegening van personeel, het niet/onvoldoende in de Engelse taal te woord staan.

Klager heeft eenmalig de toestemming gehad om de schildersmaterialen die hij in de vorige inrichting in bezit had, mee te nemen naar de afdeling. Hij heeft in overleg met de creaconsulente de verbodigheden doorgenomen en een deel daarvan, met toestemming, meegenomen naar zijn cel. Overige goederen zijn in de crearuimte en een magazijn opgeslagen. Doordat er binnen Zuyder Bos een afdeling crea is, waar klager verf en schildersbenodigdheden kan krijgen, is het niet toegestaan van buiten af deze benodigdheden in te voeren.

Mevrouw B. Berkenbosch heeft, alvorens zij de verftubes opstuurde, navraag gedaan bij de afdeling visitatie. Medewerkers van deze afdeling hebben haar verteld dat invoer van verftubes niet toegestaan is. Ondanks dit bericht heeft zij de verftubes toch verstuurd naar klager.

Klager is door een medewerker van de visitatie op de hoogte gebracht dat de verftubes gearriveerd waren, maar de invoer niet toegestaan is. Aan de klager is de keuze gelaten wat te doen met de verftubes; op zijn kosten retour of in de foullering opslaan. Klager mag goederen uit de foullering op elk gewenst moment uitvoeren.

Personeel van de Pl is niet aangenomen met als functie-eis het machtig zijn van de Engelse taal. De medewerker die klager te woord heeft gestaan heeft naar zijn kunnen Engels gesproken. Later is op de afdeling zowel door het personeel als het afdelingshoofd uitgelegd dat invoer van verftubes niet is toegestaan. Beiden hebben dit in het Engels gedaan.

Ter zitting heeft de directeur zijn standpunt als volgt toegelicht.

De crea-medewerkster is een paar maanden ziek geweest en daarom heeft klager vanuit de inrichting verfspullen gekregen. Spullen die worden opgestuurd, zijn moeilijk te controleren en worden daarom in de foullering opgeslagen. De spullen die uit Norgerhaven kwamen, konden wel ingevoerd worden omdat ze uit een andere inrichting kwamen en niet buiten

waren geweest. De directeur ontkent dat klager eerder toestemming heeft gekregen om verfspullen van buiten in te voeren. Klager kan zijn goederen die niet mogen worden ingevoerd, op eigen kosten laten terugsturen.

Het is geen functievereiste dat het personeel Engels spreekt. De voertaal is Engels, maar op alle afdelingen kan gecommuniceerd worden met de gedetineerden. De directeur verwacht van zijn personeel dat zij zich respectvol gedragen.

Overwegingen

Gelet op de artikelen 60-68 van de Penitentiaire beginselenwet (Pbw) overweegt en beslist de voorzitter als volgt.

Klacht 2016/157

Klager komt in beklag omdat tijdens een spitactie een deel van zijn papieren strafdossier dat zich op zijn cel bevond, verwijderd is. Klager heeft onweersproken gesteld dat een gedeelte van zijn strafdossier zich in zijn cel bevond en dat hij het personeel dat de inspectie uitvoerde, heeft verzocht bij de inspectie van zijn cel aanwezig te mogen zijn.

Ingevolge 36, tweede lid van de Pbw is de directeur bevoegd enveloppen en andere poststukken, afkomstig van of bestemd voor gedetineerden, op de aanwezigheid van bijgesloten voorwerpen te onderzoeken en deze hiertoe te openen. Indien de enveloppen of andere poststukken afkomstig zijn van of bestemd zijn voor de in artikel 37, eerste of tweede lid, van de Pbw genoemde personen of instanties (zoals advocaten en justitiële autoriteiten) – hierna te noemen: ‘geprivilegieerde post’- geschiedt dit onderzoek in aanwezigheid van de betrokken gedetineerde. Dit laatste om te waarborgen dat deze controle zich niet uitstrekt tot de geschreven inhoud van de poststukken, zo blijkt uit de memorie van toelichting. In verscheidene uitspraken heeft de beroepscommissie overwogen dat ‘bescherming’ van artikel 36, tweede lid, tweede volzin, van de Pbw niet alleen geldt voor te verzenden dan we net ontvangen post, maar ook voor geprivilegieerde post die op de cel van de gedetineerde aanwezig is. Onder verwijzing naar de uitspraken van de RSJ 15/2641/GA en 15/1757/GA overweegt de beklagcommissie dat het papieren proces-dossier van klager dient te worden aangemerkt als ‘geprivilegieerde post’. De beklagcommissie is van oordeel dat, nadat klager het personeel gevraagd heeft om bij de inspectie aanwezig te mogen zijn omdat er veel vertrouwelijke stukken op zijn cel lagen, direct had moeten worden bezien of zich processtukken op de cel bevonden omdat in dat geval het onderzoek van klagers papieren strafdossier op de aanwezigheid van contrabande diende te worden uitgevoerd in aanwezigheid van klager. De beklagcommissie stelt vast dat dat niet is gebeurd. Nu klager onweersproken heeft gesteld dat zijn strafdossier zich na de spitactie op zijn bed bevond, is de beklagcommissie van oordeel dat is gehandeld in strijd met het bepaalde in artikel 36, tweede lid, tweede volzin van de Pbw. Dit gedeelte van de klacht zal gegrond worden verklaard. De beklagcommissie kent aan klager een tegemoetkoming van € 10,00 toe.

Voorts stelt klager zich op het standpunt dat diverse processtukken van zijn cel zijn verwijderd. Nu dit door de directeur nadrukkelijk wordt weersproken en ook uit de door de directeur overgelegde reconstructie met bijlagen, niet blijkt niet dat (delen van) zijn proces-dossier tijdens de celinspectie van zijn cel zijn verwijderd, kan de beklagcommissie niet vaststellen dat klagers procesdossier van zijn cel verwijderd is. Dit gedeelte van de klacht zal ongegrond worden verklaard.

Klager klaagt eveneens over het verwijderen van keukenmaterialen van zijn cel. De directeur heeft hierover verklaard dat die spullen inderdaad van klagers cel verwijderd zijn, maar dat het afdelingshoofd met klager is overeengekomen dat hij deze goederen terug krijgt.

Klacht 2016/153

De controle van in de cel aanwezige voorwerpen dient met de nodige zorgvuldigheid te worden uitgevoerd, waarbij het mogelijk is dat de voorwerpen niet op dezelfde plaats in de cel worden teruggeplaatst als waarop deze zich voor de cel inspectie heeft bevonden. Klager heeft gesteld dat zulks niet is geschied en dat eigendommen van hem beschadigd zijn en dat onder andere zijn kleding op de grond lag. De directeur herkent dit niet. De door de voorzitter gehoorde piw-ster heeft echter verklaard dat bij een spitactie de cel overhoop gehaald wordt en dat er ook in dit geval spullen op de grond lagen. De beklagcommissie acht daarom voldoende aannemelijk dat bij de uitvoering van die celinspecties onvoldoende zorgvuldigheid is betracht en is van oordeel dat, nu de directeur eindverantwoordelijk is voor de spitactie, hij zich dat mag aanrekenen. De klacht zal gegrond verklaard worden en de beklagcommissie kent aan klager een tegemoetkoming toe van € 10,00.

Klacht 2016/154

Klager stelt zich op het standpunt aan klager tijdens de spitactie geen maaltijd is verstrekt. De directeur weerspreekt dat en stelt zich op het standpunt dat aan klager wel een maaltijd aangeboden is maar dat de hele afdeling de maaltijd geweigerd heeft. De beklagcommissie overweegt dat van een gedetineerde in een dergelijke situatie verwacht mag worden dat hij zelf enig initiatief neemt en om een maaltijd had kunnen vragen. Gelet hierop zal de beklagcommissie de klacht ongegrond verklaren.

Klacht 2016/155

Bij gelegenheid van een onderzoek naar de aanwezigheid van contrabande, door middel van een zogenaamde 'spitactie' zijn de in het dagprogramma voorziene programma-onderdelen, met uitzondering van luchten, komen te vervallen. De beklagcommissie acht de beslissing van de directeur om het dagprogramma stil te leggen – bij afweging van alle in aanmerking komende belangen – niet onbegrijpelijk, onredelijk of onbillijk, gezien de omvang van de spitactie. Het beroep zal op dit onderdeel van het beklag ongegrond worden verklaard.

Klacht 2016/156

Op grond van artikel 39, vierde lid, van de Pbw wordt de gedetineerde in staat gesteld met de in artikel 27, eerste lid, genoemde personen en instanties telefonisch contact te hebben, indien hier de noodzaak en gelegenheid bestaat. Op deze gesprekken wordt geen ander toezicht uitgeoefend dan noodzakelijk is om de identiteit van de personen of instanties met wie de gedetineerde een telefoongesprek voert of wenst te voeren vast te stellen. Uit de toelichting ter zitting van klager, zijn raadvrouw en de directeur is naar het oordeel van de beroepscommissie aannemelijk geworden dat klager niet zonder toezicht met zijn advocaat heeft mogen telefoneren. De beklagcommissie zal op dit punt het beklag gegrond verklaren, en aan klager een tegemoetkoming toekennen van € 10,=.

Klacht 2015/894

De directeur is op grond van het bepaalde in artikel 29, eerste lid, van de Pbw, bevoegd om, indien dit noodzakelijk is in het belang van de handhaving van de orde of veiligheid in de inrichting, een gedetineerde aan zijn lichaam en kleding te onderzoeken. Op grond van artikel 34, eerste lid onder b, van de Pbw, heeft de directeur voorts de bevoegdheid om de

verblijfsruimte van een gedetineerde op de aanwezigheid van voorwerpen die niet in zijn bezit mogen zijn te onderzoeken, indien dit noodzakelijk is in het belang van de orde of veiligheid in de inrichting. De directeur heeft ter zitting aangegeven dat aanleiding bestond voor het houden van een grootschalige spitactie en dat tijdens een spitactie alle gedetineerden gevisiteerd worden. Dit rechtvaardigt naar het oordeel van de beklagcommissie de beslissingen van de directeur om klager te visiteren. De klacht zal ongegrond worden verklaard.

Klacht 2015/158

Klager heeft de wijze waarin hij tijdens de spitactie werd bejegend als buitengewoon schokkend en mensonterend ervaren. De beklagcommissie overweegt op grond van het bepaalde in artikel 60, eerste lid, van de Pbw, kan een gedetineerde zijn beklag doen over een hem betreffende door of namens de directeur genomen beslissing. Volgens vaste rechtspraak van de beroepscommissie levert feitelijk gedrag van inrichtingsmedewerkers, voor zover dit gedrag niet wordt vertoond in het kader van de uitoefening van de functie, geen beslissing op van de directeur. De klacht van klager richt zich op dergelijk niet in het kader van zijn functie vertoond gedrag. Klager is daarom niet-ontvankelijk in zijn beklag.

Klacht 2015/931

Op grond van artikel 4.5.1. van de Huisregels is het bezit van voorwerpen van dezelfde soort als voorwerpen die deel uitmaken van de van rijkswege verzorgde inventaris van de verblijfsruimte of de gezamenlijke woon- en werkruimtes niet toegestaan. Klager klaagt omdat de aan hem toegestuurde verftubes niet aan hem zijn verstrekt maar in zijn foullering zijn opgeslagen. De beklagcommissie overweegt dat door de inrichting via de afdeling crea verfbenodigdheden aan klager zijn verstrekt. De beklagcommissie oordeelt dat de directeur de invoer van de verfbenodigdheden dan ook grond van voornoemd artikel kon weigeren. Dat eerder verfbenodigdheden wel aan klager zijn verstrekt, doet daar niet aan af. Voorts is in de huisregels bepaald dat goederen die niet ingevoerd mogen worden, direct na het bezoek met de bezoekers retour gaan, of in de foullering bij de visitatie worden bewaard. Gedetineerden dienen deze zo spoedig mogelijk weer uit te voeren. Ook met betrekking tot het opslaan van klagers geweigerde verfspullen in de foullering stelt de beklagcommissie vast dat de directeur niet in strijd met de huisregels gehandeld heeft. De klacht zal ongegrond worden verklaard.

Klager klaagt voorts over de wijze waarop hij door piw-er te woord is gestaan. Op grond van het bepaalde in artikel 60, eerste lid, van de Pbw, kan een gedetineerde zijn beklag doen over een hem betreffende door of namens de directeur genomen beslissing. Volgens vaste rechtspraak van de beroepscommissie levert feitelijk gedrag van inrichtingsmedewerkers, voor zover dit gedrag niet wordt vertoond in het kader van de uitoefening van de functie, geen beslissing op van de directeur. De klacht van klager richt zich op dergelijk niet in het kader van zijn functie vertoond gedrag. Klager is daarom niet-ontvankelijk in dit gedeelte van zijn beklag.

De beslissing

Verklaart de klacht met nummer 2016/157: gedeeltelijk gegrond en gedeeltelijk ongegrond. De beklagcommissie kent voor het gegronde deel van de klacht een tegemoetkoming van toe € 10,00.

Verklaart de klacht met nummer 2016/153: gegrond en kent aan klager een tegemoetkoming toe van € 10,00 euro.

Verklaart de klacht met nummer 2016/154: ongegrond.

Verklaart de klacht met nummer 2016/155: ongegrond.

Verklaart de klacht met nummer 2016/156: gegrond en kent aan klager een tegemoetkoming toe van € 10,00.

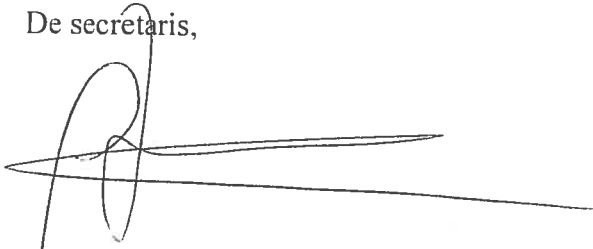
Verklaart de klacht met nummer 2015/894: ongegrond.

Verklaart de klacht met nummer 2016/158: niet-ontvankelijk

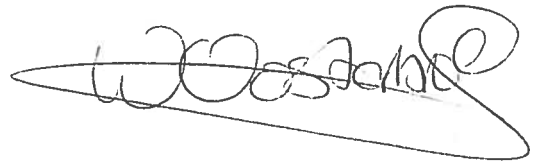
Verklaart de klacht met nummer 2015/931: gedeeltelijk ongegrond en gedeeltelijk niet-ontvankelijk.

Deze uitspraak is gedaan door mr. W.C. Oosterbroek, voorzitter, E.J. Brommet en P.N.J. Guldenaar, leden, van de beklagcommissie uit de Commissie van Toezicht bij de P.I. Heerhugowaard, locatie Zuyder Bos, bijgestaan door drs. F.M. Bressers, secretaris, op 22 februari 2016.

De secretaris,

De voorzitter,

Tegen deze uitspraak kunnen klager en de directeur uiterlijk op de zevende dag na ontvangst van het afschrift hiervan beroep instellen door indiening van een beroepschrift bij de beroepscommissie uit de sectie gevangeniswezen van de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming, postbus 30137, 2500 GC Den Haag.

Hangende de uitspraak op het beroepschrift kan de voorzitter van de beroepscommissie op verzoek van degene die het beroep heeft ingesteld en gehoord de andere betrokkene in de procedure de tenuitvoerlegging van de uitspraak van de beklagcommissie geheel of gedeeltelijk schorsen. Hij doet hiervan onverwijld mededeling aan de directeur en de klager.

Verzonden d.d.:

24 FEB. 2016